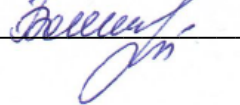

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри економіки та
міжнародних економічних відносин
Протокол №2 від 02.09.2019 р.

Завідувач кафедри

_____ Ю.Г. Бочарова

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«Міжнародна інтеграція»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробник: Карабаза І.А.
доцент кафедри економіки та
міжнародних економічних
відносин, к.е.н., доцент

2019 – 2020 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Обов'язкова для студентів спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»
Семестр (осінній / весняний)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість модулів	1
Лекції, годин	8
Практичні / семінарські, годин	8
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	134
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета - формування професійних компетентностей щодо використання системи знань про теоретичні засади та етапи міжнародної інтеграції, особливості інтеграційних процесів у світі, вироблення вмінь і навичок аналізу інтеграційних процесів у світі.

Завдання: забезпечення теоретичної підготовки з міжнародної інтеграції майбутніх фахівців спеціальності «Міжнародні економічні відносини»; оволодіння основними поняттями міжнародної інтеграції; засвоєння інформаційних засад міжнародної інтеграції, форм, стадій, механізмів та наслідків міжнародної економічної інтеграції, організаційних засад та особливостей діяльності світових та регіональних інтеграційних утворень; вироблення вмінь та навичок аналізу інтеграційних процесів у світі, прогнозування їх наслідків для окремих країн і світу в цілому.

Предмет: сутність і зміст міжнародної інтеграції.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Міжнародна інтеграція: основні поняття, передумови, ефекти.

Тема 2. Теоретичні основи регіональної інтеграції.

Тема 3. Етапи міжнародної економічної інтеграції.

Тема 4. Інтеграційні процеси в Західній Європі: еволюція, особливості, досягнення та перспективи.

Тема 5. Інтеграційні процеси в Азії і Азіатсько-Тихоокеанському регіоні.

Тема 6. Північноамериканська інтеграція.

Тема 7. Інтеграційні процеси в країнах Латинської Америки

Тема 8. Інтеграційні процеси в країнах Африки

Тема 9. Інтеграційні процеси в СНД

Тема 10. Україна в світових інтеграційних процесах

2. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади міжнародної інтеграції					
Тема 1. Міжнародна інтеграція: основні поняття, передумови, ефекти.	12	1	1		10
Тема 2. Теоретичні основи регіональної інтеграції.	13	0,5	0,5		12
Тема 3. Етапи міжнародної економічної інтеграції.	13	0,5	0,5		12
Разом за змістовим модулем 1	38	2	2		34
Змістовий модуль 2. Особливості міжнародних інтеграційних процесів у світі					
Тема 4. Інтеграційні процеси в Західній Європі: еволюція, особливості, досягнення та перспективи.	22	1	1		20
Тема 5. Інтеграційні процеси в Азії і Азіатсько-Тихоокеанському регіоні.	17	1	1		15
Тема 6. Північноамериканська інтеграція.	22	1	1		20
Тема 7. Інтеграційні процеси в країнах Латинської Америки	12	1	1		10
Тема 8. Інтеграційні процеси в країнах Африки	12	1	1		10
Тема 9. Інтеграційні процеси в СНД	11	0,5	0,5		10
Тема 10. Україна в світових інтеграційних процесах	16	0,5	0,5		15
Разом за змістовим модулем 2	112	6	6		100
Усього годин	150	8	8		134

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1	Семінар – розгорнута бесіда Міжнародна інтеграція: основні поняття, передумови, ефекти Теоретичні основи регіональної інтеграції. Етапи міжнародної економічної інтеграції.	2
4	Семінар з виконанням кейсів Інтеграційні процеси в Західній Європі: еволюція, особливості, досягнення та перспективи. Інтеграційні процеси в Азії і Азіатсько-Тихоокеанському регіоні.	2
6	Семінар запитань і відповідей Північноамериканська інтеграція. Інтеграційні процеси в країнах Латинської Америки.	2
8	Семінар з запитань і відповідей Інтеграційні процеси в країнах Африки Інтеграційні процеси в СНД. Україна в світових інтеграційних процесах	2

5. Індивідуальні завдання

1. Підготовка оглядів періодичної і наукових монографій.
2. Підготовка рефератів (довідей) та наукових статей.
3. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
4. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
5. Дослідження та оцінка факторів, які сприятимуть розвитку України у наслідок розширення ЄС.
6. Дослідження та оцінка факторів, які призведуть до гальмування розвитку України у наслідок розширення ЄС.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема семінарських занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади міжнародної інтеграції			
Семінар – розгорнута бесіда Міжнародна інтеграція: основні поняття, передумови, ефекти	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в обговоренні дискусійних питань, оцінювання доповіді
Семінар запитань і відповідей Теоретичні основи регіональної інтеграції	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка доповіді	Усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в обговоренні дискусійних питань, оцінювання доповіді
Семінар запитань і відповідей Етапи міжнародної економічної інтеграції	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка доповіді	Усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в обговоренні дискусійних питань, оцінювання доповіді
Разом за змістовним модулем 1	34		

Змістовий модуль 2. Особливості міжнародних інтеграційних процесів у світі

Семінар з виконанням кейсів Інтеграційні процеси в Західній Європі: еволюція, особливості, досягнення та перспективи.	20	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка до обговорення кейсу 3. Підготовка доповіді 	Усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в обговоренні дискусійних питань, оцінювання доповіді
Семінар – розгорнута бесіда Інтеграційні процеси в Азії і Азіатсько-Тихоокеанському регіоні.	15	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Підготовка до обговорення кейсу 3. Підготовка доповіді 	Усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в обговоренні дискусійних питань, оцінювання доповіді
Семінар запитань і відповідей Північноамериканська інтеграція	20	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка до обговорення результатів 	Усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в обговоренні дискусійних питань, оцінювання доповіді
Семінар з виконанням практичних завдань Інтеграційні процеси в країнах Латинської Америки	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Вирішення практичних завдань 3. Підготовка до обговорення результатів 	Усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в обговоренні дискусійних питань, оцінювання доповіді
Семінар з запитань і відповідей Інтеграційні процеси в країнах Африки	10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення теоретичних питань 2. Самотестування 3. Підготовка до обговорення результатів 	Усне та письмове опитування, письмове індивідуальне тестування, спостереження за участю в обговоренні дискусійних питань, оцінювання доповіді

8. Форми навчання

Лекції, семінарські заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійне опрацювання додаткових питань за наведеним переліком літератури).

9. Методи оцінювання

Екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: на протязі семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів);

Оцінювання студентів протягом семестру

№ семінарського заняття	Вид роботи/бали					Сума балів
	Тестові завдання, письмові опитування	Ситуаційні завдання, задачі	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1		1			2
Тема 2			2			2
Тема 3	2		3		5	10
Разом змістовий модуль 1	3		6		5	14
Змістовий модуль 2						
Тема 4		3	2			5
Тема 5		3	2			5
Тема 6	1	2	1			4
Тема 7		2	1			3
Тема 8	1	2	1			4
Тема 9		1	1		5	7
Тема 10		1	1	6		8
Разом змістовий модуль 2	2	14	9	6	5	36
Разом	5	14	15	6	10	50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих

за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
59-30	FX	2, «незадовільно»
0-29	F	

11. Методичне забезпечення

1. Навчальний посібник.
2. Електронний конспект лекцій.
3. Методичні вказівки з вивчення дисципліни.
4. Індивідуальні завдання.
5. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Базова

1. Международная интеграция: Учебное пособие / О.Б. Чернега, В.С. Белозубенко, И.С. Бондаренко, А.Ю. Молчанова, Л.М. Самосьонко, А.А. Семенов; под ред. О.Б. Чернеги. – 2-е изд, обновл. и доп. – Донецк: «Каштан», 2009. – 350 с.
2. Політика європейської інтеграції: Навчальний посібник / Під ред. д. ф. н., проф. В. Г. Воронкової — К.: ВД «Професіонал», 2007. — 512 с.
3. Огінок С. В. Еволюція поглядів на проблеми економічної інтеграції та формування єдиного ринку ЄС/ С.В. Огінок// Науковий вісник Ужгородського національного університету, 2016. – Вип. 2 – с.138-142.
4. Буряк П. Ю. Європейська інтеграція і глобальні проблеми сучасності: навчальний посіб. / Буряк П. Ю., Гупало О. Г. — К. : Хай-Тек Прес, 2007. — 336 с.
5. Романчиков, В. І. Міжнародні економічні відносини: навч. пос. / Романенко І. О. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 256 с.
6. Лук'яненко Д. Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: Навч. посіб. — К.: КНЕУ, 2005. — 204 с.
7. Десмонд Дайнен .Дедалі міцніший союз. Курс європейської інтеграції / Пер. з англійської. —К.:«К.І.С.»,2006. — 696 с.
8. Amr Sadek Hosny Theories of Economic Integration: A Survey of the Economic and Political Literature International Journal of Economy, Management and Social Sciences, 2 (5) May 2013. – P. 133–155.
9. Уніят А.В. Економічне співробітництво України з країнами північноамериканської зони вільної торгівлі. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 15. С. 46–52.
10. Гордєєва Т. Ф. Інтенсивність міжнародної торгівлі як індикатор ступеня міжнародної торговельної інтеграції. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2017. Вип.

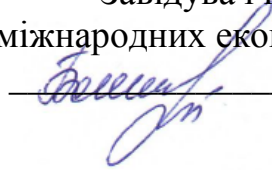
Додаткова

1. Фугало Ю.Р. Дефініція інтеграції як чинника розвитку національної економіки. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер.: Економіка. 2016. Вип. 1. С. 76–80.
2. Киреев А. Международная экономика. В 2 ч. Ч.1. – М.: Международные отношения, 2001. – 416 с.
3. Палагнюк Ю.В. Процес інтеграції на європейському континенті: теоретичні та історичні аспекти. Демократичне врядування. 2013. Вип. 12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVr_2013_12_11 (дата звернення 10.09.2019)
4. Голиков А. П. География мирового хозяйства: учебное пособие / Голиков А. П., Грицак Ю. П., Казакова Н. А., Сидоров В. И.; Под ред. А. П. Голикова. - К.: Центр учебной литературы, 2008. - 192 с.
5. Дахно І. І. Світова економіка: навчальний посібник / Видання 2-е перероблене та доповнене. - К. : Центр навчальної літератури, 2008. - 280 с.
6. Світова економіка: підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. - К.: Либідь, 2007. – 640 с.
7. Міжнародна економіка: навчальний посібник / під заг. редакцією О. Г. Гупала. — К. : Хай-Тек Прес, 2007. — 368 с .
8. Бочан І. О. Глобальна економіка: Підручник/ Бочан І. О., Михасюк І. Р. –К.: Знання, 2007. – 403 с.
9. Горбатенко В. Римський клуб і організація трансдисциплінарних проектів з довгострокового планування стратегічних проблем / Володимир Горбатенко // Політичний менеджмент. – 2012. - №3. – С. 52-64.
10. Staab A. The European Union Explained: Institutions, Actors, Global impact / Andreas Staab. – 2nd ed. – Bloomington: Indiana University Press, 2011. – 232 p.
11. Посельський В. Європейський Союз: інституційні основи європейської інтеграції / В. Посельський. – К.: Смолоскип, 2002. – 168 с
12. Європейські інтеграційні процеси у ххі столітті: ключові тенденції, основні виклики та нові можливості: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 26-27 березня 2018 р.). - Київ: Українська Асоціація Викладачів і Дослідників Європейської Інтеграції. - 2018. – 677 с.

Інформаційні ресурси

1. Евразийское экономическое сообщество - <http://evrazes.com/>
2. Интернет-портал СНГ - <http://www.e-cis.info/>
3. Организация Договора о коллективной безопасности - <http://www.odkbcsto.org>
4. World Trade Statistical Review 2017. URL: https://www.wto.org/english/res_e/statis_e/wts2017_e/wts17_toc_e.htm (дата звернення 10.09.2019)
5. Офіційний сайт Всесвітнього економічного форуму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.weforum.org
6. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Завідувач кафедри економіки
 та міжнародних економічних відносин
 Ю.Г. Бочарова

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1. Теоретичні засади міжнародної інтеграції	3	15-21 жовтня 2019 р.	1	15-21 жовтня 2019 р.	40	Листопад 2019 року	29.11.2019 р.
2	Змістовий модуль 2. Особливості міжнародних інтеграційних процесів у світі	5		7		94	Грудень 2019 року	27.12.2019 р.
3	Індивідуальне завдання							27.12.2019 р.